

Matsvinn är slöseri med resurser men det går att minska effekterna

En tredjedel av maten som produceras äts aldrig upp. Matsvinnet leder till stora negativa miljöeffekter och resurser som försvinner till ingen nytta. Samtidigt går det både att minska svinnet och att se företagens överproduktion som en resurs som går att använda på andra sätt.

Jordbruksverket har en rapportserie som handlar om hållbar konsumtion av jordbruksvaror och i den finns en ny rapport om matsvinn. Under torsdagen arrangerar Jordbruksverket även ett seminarium på detta tema under Almedalsveckan.

Matsvinn miljöproblem och ekonomiskt problem

All livsmedelsproduktion har en miljöpåverkan. Genom att en tredjedel av maten aldrig äts upp så har ju denna miljöpåverkan skett helt i onödan. Så matsvinn är ett miljöproblem. Men det är också ett ekonomiskt problem. Brittiska hushåll uppskattas lägga ungefär 500 kr i månaden på matsvinn, pengar som kan användas till något roligare. Matsvinn kan också sägas vara en etisk fråga. Så länge vi har människor som är kroniskt undernärda i världen måste vi se detta resursslöseri som ett problem.

Skillnader mellan i-länder och u-länder

Matsvinnet ser olika ut i olika delar av världen och för olika matvaror. I utvecklingsländer sker mycket av svinnet tidigt i kedjan. Djuren får otillräckligt med foder eller vatten eller blir sjuka. Grödor skördas eller tas inte om hand på ett bra sätt. Man har problem med skadedjur under lagring. Logistiken funkar inte så maten kommer aldrig fram. Det är också ett problem att man inte har bra förpackningar. När maten väl nått konsument så äts den upp. Den har ett alltför högt värde för att inte hanteras rätt.

- I den rika delen av världen är matsvinn ett överflödsproblem. Vi pratar i dag om konsumtionssamhället, men vi kan lika gärna säga avfallssamhället som är den andra sidan av det myntet, säger Christel Gustafsson, Jordbruksverket.

Svinn i flera led

Konsumenten är en viktig aktör. Kräver vi potatis av en viss form och storlek så påverkar vi

07-07-2011 • SIDAN 2/2 JORDBRUKSVERKETS PRESSMEDDELANDE

svinnet hos bonden. Handeln påverkar svinn hos konsument och industri genom de krav de ställer. Livsmedelsindustrin orsakar svinn framåt och bakåt i kedjan.

- Det finns naturliga incitament att arbeta med sitt eget svinn. Men vi måste också kunna arbeta med beteenden och krav som orsakar svinn i andra led. Det är den stora utmaningen och här behövs samverkan mellan aktörer i hela kedjan, menar Christel Gustafsson.

Det går att minska svinnet och dess effekter

Effekterna av matsvinn beror också på vad vi gör med det.

- Man kan ibland höra ett slags rättfärdigande av att slänga mat eftersom det ju kan bli miljöbra biogas. Miljönyttan som kan uppstå om vi återvinner eller återanvänder mat kan dock aldrig uppväga den miljöbelastning som uppstår när maten producerades. Det viktigaste är att arbeta för att svinnet inte uppstår, till exempel genom att hitta en alternativ användning innan svinnet uppstår. Därefter att återanvända, exempelvis som djurfoder. Efter det kommer att återvinna och utvinna energi och näring ur maten. Jordbruksverket har nu ett projekt där vi verkar för att mer av vårt matavfall ska bli biogas och på seminariet i Almedalen ger Allwin ett konkret exempel på hur man kan skapa nytta i stället för svinn genom att tänka lite annorlunda, berättar Christel Gustafsson.

Mer information

Läs eller beställ hela Jordbruksverkets rapport ”Matsvinn – ett slöseri med resurser?”.

Kontaktpersoner för journalister

Christel Gustafsson, chef för klimatenheten, tfn 070-320 42 41

Urban Wigert, pressansvarig, tfn 070-561 97 80